

Miljöbokslut 2019

Del 1 - Uppföljning av Miljömålen i Miljöplan 2014-2020

Nedan redovisas målen i miljöplanen och resultatet för 2018.

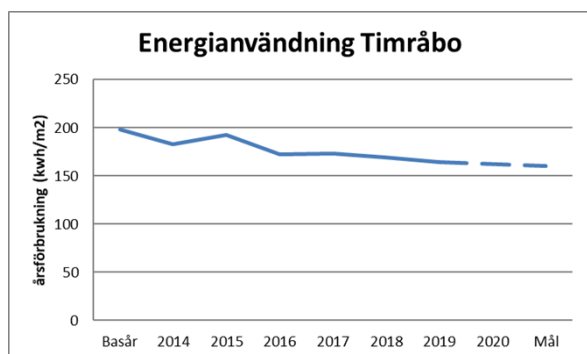
1. År 2020 har AB Timråbos energianvändning sänkts med 20 %.

År 2020 är energianvändningen lägre än 160 kWh/m², år.

Basår 2012 = 198 kWh/m².

Ansvarig: AB Timråbo.

Resultat för 2019: 164 kWh/m².

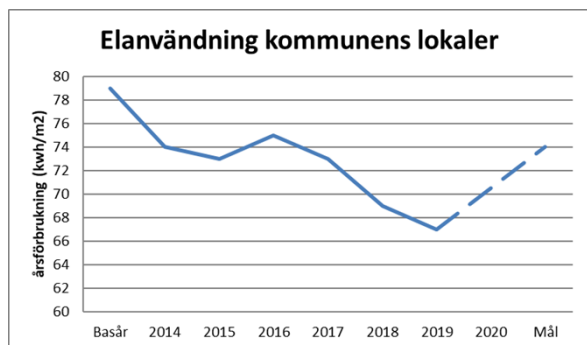
Diagrammet visar att Timråbo närmar sig målet på 160 kWh/m², år.

2. År 2020 är elanvändningen i lokaler som sköts av kultur- och teknikförvaltningen lägre än 74 kWh/m² och år.

Basår 2010 = 79 kWh/m².

Ansvarig: Kultur- och tekniknämnden.

Resultat för 2019: 67 kWh/m². Målet har uppnåtts 2015, 2017, 2018 och 2019. Resultatet för 2018 och 2019 är exklusive ishallen. Ishallens energianvändning är inte med i redovisningen eftersom den inte fanns med i fastighetsbeståndet när målet för 2020 togs fram. Minskningen av antalet kWh/m² och år beror på verksamhetsförändringar, energibesparande åtgärder och att försäljning gjorts av simhallen.

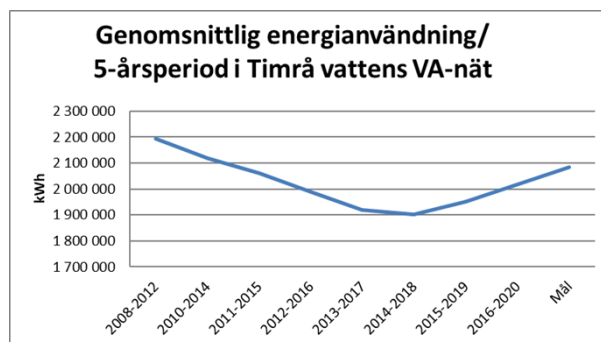

Diagrammet visar basår, resultat för 2014-2019 och streckad linje mot miljömålet. Målet har uppnåtts 2015, 2017, 2018 och nu senast 2019.

3. År 2020 är energianvändningen i Timrå Vatten AB:s vatten- och avloppsanläggningar 2 083 000 kWh/år. Det motsvarar en minskning för befintliga anläggningar med 5 % jämfört med medeltalet 2 192 500 kWh/år för 5-årsperioden 2009-2013.

Ansvarig: Timrå Vatten AB.

Resultat för 2019: 1 949 768 kWh/år för 5-årsperioden 2015-2019. Målet har uppnåtts för 5-årsperioderna som följdes upp 2016, 2017, 2018 och nu senast för 2015-2019.

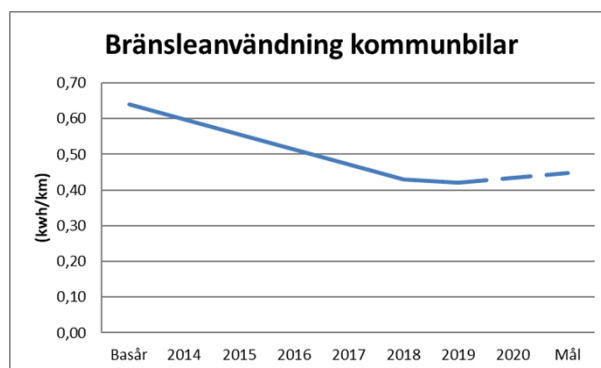
Diagrammet visar att målet har uppnåtts de senaste 4 åren.

4. Bränsleanvändningen (kWh/km) för transporter ska minska med 30 % till 2020 och utgöras till mer än 75 % av förnybara drivmedel.

Gäller kommunala förvaltningars personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten. Basåret 2012 är bränsleanvändningen 0,64 kWh/km och andelen förnybara drivmedel 19 %.

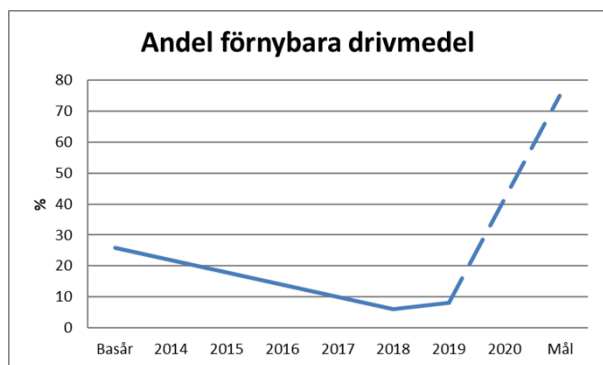
Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

Resultat för 2019: Bränsleanvändningen var 0,42 kWh/km och andelen förnybara drivmedel 8 %. För 2014-2017 saknas uppgifter för att kunna följa upp mål 4 och mål 5.

Målet har uppnåtts under 2018 och 2019 vilket förklaras av att merparten av fordonen i fordonssflottan numera är dieslbilar.

Miljöbokslut 2019

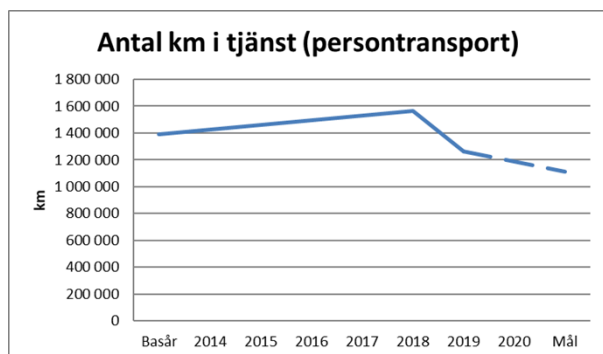
Måluppfyllelse till år 2020 är långt bort. Resultatet för 2019 var 8 % att jämföra med målet på 75 %. Förklaringen till att andelen förnybart drivmedel minskat är att andelen etanolbilar minskat och dieslbilar ökat.

5. Antalet km för transporter ska minska med 20 % till 2020.

År 2020 är den sammanlagda sträckan 1 114 000 km. Gäller kommunala förvaltningars personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten samt privata bilar som körs i tjänsten. Basår 2012 = 1 393 000 km.

Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

Resultat för 2019: 1 265 000 km. För 2014-2017 saknas uppgifter för att kunna följa upp mål 4 och mål 5.

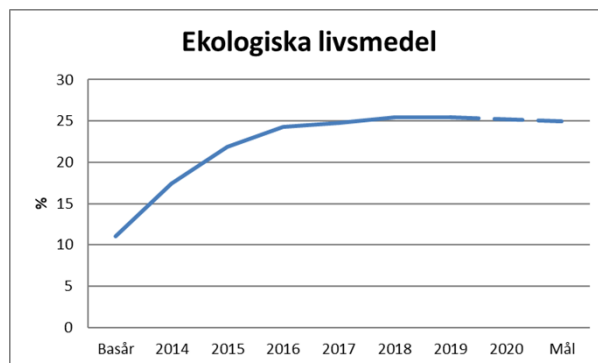
2019 kördes 300 000 färre km i tjänsten jämfört med 2018 vilket delvis kan förklaras av att det under 2019 uppmanades till återbällsambet gällande utgifter med t ex drogs det in på utbildningar.

6. Till 2020 ska minst 25 % av centralt inköpta matvaror vara ekologiska.

Gäller basutbudet av matvaror inköpta av centralköket till skolor, förskolor och äldreomsorg. Respektive enhets inköp av mellanmål och frukost är inte medräknat.

Ansvarig: Barn- och utbildningsnämnden.

Resultat för 2019: 25,4 %. Målet uppnåddes 2018 och 2019.

Diagrammet visar basår, resultat för 2014-2019 och streckad linje mot miljömålet. 2018 och 2019 uppnåddes målet på 25 %.

7. 2014-2020 ska kommunen bibehålla att elanvändningen utgörs av förnybar el.

Gäller AB Timråbo, kommunens förvaltningar samt Medelpads Räddningstjänstförbund som hyr lokaler av kommunen. Undantaget är reservkraftsel som producerats av olja.

Ansvariga: Kultur- och tekniknämnden och AB Timråbo.

Resultat för 2019: Förnybar el har använts.

8. 2014-2020 ska kommunen bibehålla FSC-certifieringen för skogsbruket.

Ansvarig: Kultur- och tekniknämnden.

Resultat för 2019: Skogsbruket har varit FSC-certifierat.

9. 2014-2020 ska kommunen bibehålla att skolor och förskolor har kortare än 300 meters gångavstånd till naturmiljö.

Ansvarig: Kommunstyrelsen.

Resultat för 2019: Gångavståndet har varit kortare än 300 meter.

10. År 2020 behandlas 65 % av biologiskt behandlingsbart avfall (matavfall) som ingår i kommunens renhållningsansvar i en rötningsanläggning för biogas.

Detta under förutsättning att biogasverk byggs inom en radie av 20 mil.

Ansvarig: Kultur- och tekniknämnden.

Resultat för 2019: Under 2019 har inget matavfall behandlats i rötningsanläggning.

11. År 2020 ska Timrå kommun placera sig bland de 3 främsta i kategorin förortskommuner till större städer.

Syftar på den ranking som görs av tidningen Aktuell Hållbarhet.

Ansvariga: Samtliga kommunala nämnder och kommunstyrelsen, samordnas av kommunstyrelsen.

Resultat för 2019: Rankingen har gjorts och Timrå har placeringen 82 av 108 i kategorin större städer och kommuner nära större stad. Totalt sett hamnade Timrå på plats 200 av 290 i årets kommunrankning. Det är en försämring jämfört med plats 176 i förra årets ranking.

Miljöbokslut 2019

Del 2 - Övriga miljöfrämjande insatser

AB Timråbo

På värmesystemen har projekt slutförts på 17 olika fastigheter där uppdatering skett vad gäller styr och regler, ventilation och övervakning. Utöver det har äldre utrustning såsom värmeväxlare, fläktar, pumpar och ventiler bytts ut. Nya projekt avseende liknande åtgärder har startats upp på andra fastigheter och kommer att slutföras under 2020.

I och med färdigställandet av dessa projekt kommer Timråbo att ha dataövervakning på i princip alla fastigheter vilket gör arbetet med att sköta och optimera anläggningarna enklare.

Under 2019 har service- och underhållsplan tagits fram för alla ventilationssystem inom beståndet. Syftet med planen är bättre funktion på systemen samtidigt som löpande översyn av drifttider leder till att energiförbrukningen kan minskas.

Sommaren 2019 startade Timråbo upp ett elbilsprojekt på Köpmangatan 45. De boende kan vara med i bilpool och använda vår nya elbil. Projektet ska utvärderas under 2020.

MittSverige Vatten & Avfall AB

Enligt beslut i styrelsen köps enbart grön el. Utifrån antagen hållbarhetspolicy för MittSverige Vatten & Avfall AB har en rad aktiviteter genomförts under 2019. Till exempel har mallar och styrdokument tagits fram gällande vilka krav som ska ställas på leverantörers hållbarhetsarbete. Strategier för våra kärnprocesser har uppdaterats. Vi har medverkat i Hållbara tillsammans med mottagande av praktikanter. Kampanjer har gjorts för att marknadsföra kranvattenmärkt och aktiviteter har gjorts för att öka kundernas kunskap om vad man får spola ned i avloppet.

Sundsvall Timrå Airport

Målmedvetet arbete pågår kontinuerligt för att minska verksamhetens miljöpåverkan. Detta görs t ex genom att minska verksamhetens utsläpp till luft, mark och vatten. Utveckling pågår mot en miljövänligare fordonsflotta, där el-bilar används samt HVO100 som kan tankas i flera av flygplatsens fordon. Utredning pågår för möjlighet att övergå till ett miljövänligare brandövningsbränsle på den framtida brandövningsplatsen samt sker åtgärder för minskad energiförbrukning och utfasning av farliga kemiska produkter.

Flygplatser av Sundsvall Timrå Airport storlek definieras som miljöfarlig verksamhet enligt Miljöbalken och för att få driva flygplatsen krävs tillstånd. Flygplatsen har idag ett ålderstiget tillstånd enligt tidigare miljöskyddslagen och har därför påbörjat en process för att söka ett nytt

miljötillstånd. Under året har en tillståndsansökan upprättats för verksamheten, som avses lämnas in till Mark- och miljödomstolen under början av 2020. Förutom själva flygplatsverksamheten omhändertar tillståndsansökan även avloppsreningsverk, panncentral, tankanläggning, hangarverksamhet och brandövningsplats.

Barn- och utbildningsnämnden

Nämndens uppdrag att utbilda våra elever gällande miljö och hållbarhet görs enligt läroplanerna. Olika former av insatser görs beroende på enhet och förutsättningar. Bland annat genomförs olika tematiseringar inom miljöområdet, med olika fokus. Arbetet fortgår inom hela förvaltningen.

Kommunstyrelsen

Vägledande råd och bestämmelser om resor och möten har antagits politiskt och gäller från 1 januari 2020. Syftet med VROB:en är att minska vår miljöpåverkan och dokumentet gäller alla anställda på Timrå kommun.

En fordonsenhet och en mindre fordonspool är under uppbyggnad. Detta görs efter beslut i kommunstyrelsen. En fordonspool medför fördelen att den anställda inte behöver ta egen bil till jobbet för att ha tillgång till en bil eller elcykel på arbetstid. Nu finns alternativet att cykla, gå, samåka eller åka kollektivt något som har många fördelar inte minst ger det förutsättningar för sänkt klimatpåverkan.

Glokala Sverige - Agenda 2030 i kommuner och regioner är ett samverkansprojekt mellan Svenska FN-förbundet och SKL med stöd av SIDA. Timrå kommun deltar efter beslut i Kommunstyrelsen i det nationella projektet, som en del av vårt arbete med hållbarhet. Ett 70-tal förtroendevalda och tjänstemän från förvaltningar, bolag och förbund, blev i december månad utbildade av Svenska FN-förbundet inom världens mest ambitiösa handlingsplan för hållbar utveckling - Agenda 2030 och de 17 globala målen.

Kommunfullmäktige antog i slutet av året en ny styrmodell för Timrå kommun. Timrås styrmodell visar hur verksamheten leds och styrs i arbetet mot att nå social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Energi- och klimatrådgivaren har under året bland annat anordnat välbesökta seminarier om att installera solceller på fastigheten och om att ordna laddplats för elbil.

Inom all verksamhet som bedrivs på Näringslivskontoret, vid catering och egna konferenser används numera endast kranvatten. Genom detta uppfylls Svenskt Vattens hållbarhetsmärkning Kranmärkt. Näringslivskontoret använder inte längre engångsartiklar vid sina evenemang. Istället har porslin, glas och bestick införskaffats. Från januari 2019 anlitas kommunens egen lokalvård som använder miljömärkt städmaterial.

Miljöbokslut 2019

I LONA-projektet ”bekämpning av jättebalsamin” har bekämpning av den invasiva arten jättebalsamin skett för andra året i rad i ett område vid Ala, Söråker, och utvärderats så här långt.

Kultur- och tekniknämnden

Ny gång- och cykelväg samt 2 st nya gångpassager vid norra delen av Berglundavägen har anlagts till en kostnad av 5 miljoner kr. Syftet med den nya vägen är att göra området trafiksäkrare, tryggare och miljömässigt mer attraktivt.

Investering i en ny väghyvel med senaste miljöklassningen, EU steg V, samt leasing av en elbil till trafikverksamheten ger minskad dieselanvändning och därmed lägre miljöpåverkan. Den nya väghyveln har förutom lägre diselförbrukning, AD-blue som tillsats för renare avgaser. Elbilen ersätter en dieseldriven bil.

45 fordon har fraktats till skrotning. 30 st fordon från kommunal mark, 12 st från Timråbos mark och 1 st från privatmark.

För att minska plastanvändningen och annat engångsmaterial har de barn som deltagit i sommarlägret själva fått ta med sig bestick och lunchtallrik som sedan använts under resten av veckan.

Upphandling har genomförts i samverkan med kommunstyrelsen av laddningsstationer för elbilar och installation av några av dem har påbörjats. Det är 6 publika laddplatser för elbilar respektive 6 icke-publika. Del av finansieringen kommer från Naturvårdsverkets Klimatklivet.

Socialförvaltningen

Under 2019 har alla hemtjänstgrupper använt sig av LMO-LifeCare Mobil Omsorg (nyckelfri hemtjänst med optimal digital planering) har antalet onödiga resor till brukare då dagsplaneringen uppdateras i realtid i mobilen minskat.

Ansökan för försörjningsstöd kan göras digitalt i e-ansökan vilket minskar användningen av papper. Mer än hälften av alla ansökningar sker via e-ansökan.

Ökat användning av webbutbildningar och möten via Skype har minskat antal resor.

Miljö och byggnadsnämnden

Under året har en intern insats genomförts i samverkan med kommunstyrelsen för att höja personalens kompetens i Skype. Detta har möjliggjort för fler att bättre kunna använda sig av distansmöten och på så vis slippa resa, få effektivare arbetstid, minska klimatpåverkan och kostnader för resor.

Miljö- och byggkontoret har utfört tillsyn enligt miljöbalken inom flera olika branscher med miljö- och hälsopåverkan. Tillsynen är ett förebyggande arbete som

syftar till att minska föroreningar till mark, vatten och luft och att påverkan på människors hälsa ska minimeras. Under året har tillsyn utförts på dagvattenrening och utsläpp till vattenrecipienter. Förebyggande arbete har gjorts i verksamheter där barn och äldre vistas samt vid nyetableringar. Till exempel har tillsyn utförts på solarieverksamheter i kommunen. Även detta år har fastighetsägare till flerbostadshus uppmanats att mäta och vid behov åtgärda bostäder med höga radonvärden.

Medelpads räddningstjänstförbund

Ingen info för 2019.

Fakta om miljöbokslutet

Miljöbokslutet är uppdelat i två delar, den första delen redovisar 2019 års uppföljning för Timrå kommuns Miljöplan 2014-2020 och den andra redovisar övriga miljöförbättrande åtgärder som kommunala bolag och nämnder genomfört under året.

Riksdagen har fastställt Sveriges miljö kvalitetsmål för en hållbar utveckling. För att Sverige ska nå miljö kvalitetsmålen behöver företag, myndigheter, organisationer och kommuner med flera, engagera sig och ta sin del av ansvaret.

I Vision 2025 som tagits fram under 2015 är ett av de fem fokusområden; Erbjuda livskvalitet med en mångfald av upplevelser, en trygg tillvaro och ett klimatsmart liv. Arbetet hittills har tagit sin utgångspunkt från visionen, men med den nya styrmodell som antagits i kommunfullmäktige hösten 2019 anges ger en ny inriktning för arbetet framåt med start 2021. För det framåtsyftande är visionen i sin helhet nedtonad och beskrivs som ”En stark kommun i en växande region”, där sedan innehållet beskrivs i de tre målbilderna. Målbilden Livskvalitet och attraktiva livsmiljöer är i huvudsak styrande för kommunens miljöarbete. När vi uppfyller kommunfullmäktiges mål förverkligar vi visionen.

För Timrå kommuns Miljöplan 2014-2020 har tre preciserade fokusområden pekats ut som kommunens fortsatta miljöstrategiska arbete inriktas mot:

- Energieffektiv verksamhet
- Klimatsmart verksamhet
- Attraktiv och tillgänglig naturmiljö

Till fokusområdena har elva konkreta, mätbara mål tagits fram och uppföljningen redovisas under nästa rubrik. Ett effektivt genomförande gör att målen bidrar till att kommunen efter 2020 tar ytterligare ett avgörande steg mot ett hållbart samhälle.

Miljöbokslut 2019

I Timrå kommun organiseras miljöarbetet under varje enskild nämnd/styrelse. Ansvarig för uppföljning och samordning av kommunens övergripande miljöarbete är kommunstyrelsen.

Nyckeltal för SekomY har inte kunnat tas med i miljöbokslutet eftersom de tas fram först i slutet av mars.